

PATVIRTINTA

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos
prie Aplinkos ministerijos direktoriaus

2024 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. V-121

BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS SKYRIAUS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie nuostatai reglamentuoja Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) Biologinės įvairovės skyriaus (toliau – Skyrius) uždavinius, funkcijas, teises ir veiklos organizavimą.

2. Skyrius yra Tarnybos administracijos struktūrinis padalinys pagal administravimo sritį tiesiogiai pavaldus Tarnybos direktoriaus pavadotojui.

3. Skyrius savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Aplinkos ministerijos teisės aktais, Tarnybos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. D1-281 „Dėl Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, Tarnybos direktoriaus įsakymais, kitais teisės aktais bei šiais nuostatais.

4. Skyrius vykdo funkcijas Lietuvos biologinės įvairovės, valstybės steigiamų ar nustatomų saugomų teritorijų, įskaitant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas (toliau – Natura 2000 teritorijos) biologinės įvairovės, Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių (toliau – natūralios buveinės) ir saugomų rūšių apsaugos, tvarkymo ir stebėsenos (monitoringo), taip pat invazinių rūšių reguliavimo politikos formavimo ir įgyvendinimo srityse.

5. Skyriaus darbuotojų kompetenciją, funkcijas, pavaldumą nustato jų pareigybių aprašymai.

II SKYRIUS SKYRIAUS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

6. Svarbiausi Skyriaus uždaviniai yra:

6.1. užtikrinti natūralių buveinių, saugomų rūšių ir jų buveinių išsaugojimą, būklės gerinimą ir tvarkymą;

6.2. koordinuoti natūralių buveinių, saugomų, invazinių rūšių ir atskirų rūšių būklės stebėseną ir būklės vertinimą;

6.3. planuoti ir koordinuoti invazinių rūšių plitimo prevencijos, gausos reguliavimo ir naikinimo, priemones.

7. Skyrius, vykdydamas 6.1 papunktyje nurodytą uždavinį, atlieka šias funkcijas:

7.1. vykdo ir koordinuoja Natura 2000 teritorijų atranką, jų apsaugos tikslų, natūralių buveinių ir rūšių buveinių apsaugos, tvarkymo, atkūrimo priemonių nustatymą, Natura 2000 duomenų bazės pildymą, tvarkymą ir priežiūrą;

7.2. organizuoja žemės ir kito nekilnojamojo turto savininkų, valdytojų ir naudotojų, kurių žemė ir kitas nekilnojamasis turtas patenka į šias teritorijas, informavimą pakeitus Natura 2000 teritorijų ribas arba taikomus apribojimus;

7.3. vykdo ataskaitų Europos Sąjungos institucijoms apie Buveinių (92/43/EEB) ir Paukščių (2009/147/EB) direktyvų įgyvendinimą Lietuvos Respublikos teritorijoje rengimą ir jų pateikimą;

7.4. organizuoja ir koordinuoja nacionalinių saugomų teritorijų, Natura 2000 teritorijų ar jų dalių gamtotvarkos planų, veiksmų planų, tikslinių programų ir kitų dokumentų, susijusių su saugomų rūšių, saugomų rūšių buveinių ir buveinių apsauga, rengimą bei jų įgyvendinimą;

7.5. *Neteko galios nuo 2025-07-31;*

7.6. nagrinėja ir padeda kitiems Tarnybos skyriams vertinti pasiūlymus dėl nacionalinių saugomų teritorijų steigimo ir Natura 2000 teritorijų nustatymo;

7.7. atrenka sklypus, kuriuose prioriteto tvarka siūloma steigti privačias saugomas vietas, siūlo sklypų savininkams steigti privačias saugomas vietas, sudaryti apsaugos sutartis ir koordinuoja žalos, susidarancios dėl veiklos privačiose saugomose vietovėse, kompensavimo procesą;

7.8. organizuoja Saugomų rūšių radaviečių, augaviečių duomenų tikslinimo komisijos darbą ir rengia Tarnybos ekspertų, turinčių teisę teikti ir (arba) vertinti Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis ir informaciją apie saugomas rūšis, tikrinti jų radavietes ar augavietes, sąrašą;

7.9. rengia apsaugos sutartis dėl nacionalinių saugomų teritorijų, Natura 2000 teritorijų, kuriomis su žemės savininku arba valdytoju individualiai susitariama dėl natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugos ir naudojimo priemonių nustatymo ir tvarkymo priemonių įgyvendinimo jų valdomoje žemėje;

7.10. atlieka būtinas procedūras privačios žemės, esančios Natura 2000 teritorijose, išpirkimui;

7.11. koordinuoja Bendrosios žemės ūkio politikos priemonių, skirtų natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugai žemės ūkyje ir miškuose, įgyvendinimą;

7.12. organizuoja laukinių gyvūnų gausos reguliavimo priemonių įgyvendinimą kai tai reikalinga buveinių, saugomų rūšių ir jų buveinių apsaugai;

7.13. organizuoja natūralių pievų ir ganyklų bei pelkių ir šaltinynų žemėlapių ir jų pakeitimų rengimą, žemės ir kito nekilnojamojo turto savininkų, valdytojų ir naudotojų, kurių žemė ir kitas nekilnojamasis turtas patenka į šias teritorijas, informavimą bei vertina kompensacijų dėl ūkinės veiklos apribojimų prašymus;

7.14. inicijuoja ir dalyvauja įgyvendinant Europos Sąjungos ir kitų fondų / programų lėšomis finansuojamus natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugos ir tvarkymo projektus;

7.15. nagrinėja ir vertina Tarnybai pavaldžių saugomų teritorijų direktijų (toliau – Direkcijos) prašymus dėl natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugos ir tvarkymo priemonių finansavimo.

8. Skyrius, vykdydamas 6.2 papunktyje nurodytą uždavinį, atlieka šias funkcijas:

8.1. rengia arba organizuoja buveinių, saugomų rūšių ir jų buveinių, taip pat atskirų rūšių stebėsenos metodikų ir programų rengimą, numato jų įgyvendinimo būdus, stebi jų įgyvendinimą, koordinuoja ir / ar organizuoja mokslinių taikomųjų tyrimų vykdymą;

8.2. analizuoja duomenis apie biologinę įvairovę, jos būklę, saugomas rūšis, atskirų laukinių gyvūnų, augalų ir grybų rūšis ir jų paplitimą, įskaitant duomenis apie laukinių gyvūnų, augalų ir grybų išteklių naudojimą ir pokyčius, kitus su šiais ištekliais susijusius duomenis;

8.3. organizuoja duomenų apie invazines rūšis, jų gausą ir plitimo kelius rinkimą ir analizuoja šiuos duomenis;

8.4. koordinuoja gamtotvarkos duomenų surinkimą ir suvedimą į informacines sistemas.

9. Skyrius, vykdydamas 6.3 papunktyje nurodytą uždavinį, atlieka šias funkcijas:

9.1. rengia invazinių rūšių plitimo prevencijos, jų populiacijų gausumo reguliavimo ir naikinimo planus ir / ar programas, ir koordinuoja jų priemonių įgyvendinimą;

9.2. informuoja Europos Komisiją, kitas Europos Sąjungos valstybes nares apie ankstyvą invazinių rūšių aptikimą ir likvidavimą;

9.3. vykdo ataskaitų Europos Sąjungos institucijoms apie invazinių rūšių valdymą rengimą ir pateikimą.

10. Skyrius taip pat atlieka šias funkcijas:

10.1. metodiškai vadovauja ir teikia metodinę pagalbą Direkcijoms biologinės įvairovės apsaugos klausimais;

10.2. nagrinėja, dalyvauja rengiant Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, aplinkos ministro, Tarnybos direktoriaus įsakymų ir kitų teisės aktų projektus biologinės įvairovės apsaugos aspektais;

10.3. teikia siūlymus dėl teisės aktų pakeitimo ar projektų parengimo, siekiant gerinti biologinės įvairovės apsaugą, tobulinti teisinį reglamentavimą, taip pat rengia Tarnybos direktoriaus įsakymus;

10.4. nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus, skundus ir pasiūlymus dėl natūralių buveinių, saugomų rūšių apsaugos ir tvarkymo, invazinių rūšių valdymo;

10.5. konsultuoja žemės savininkus, valdytojus, naudotojus ir kitus suinteresuotus asmenis biologinės įvairovės apsaugos klausimais;

10.6. teikia konsultacijas Lankytojų aptarnavimo ir komunikacijos skyriui dėl visuomenės švietimo saugomų teritorijų steigimo, biologinės įvairovės apsaugos, vertybių apsaugos ir tvarkymo, invazinių rūšių daromos žalos, jų valdymo, gausos reguliavimo ir naikinimo klausimais;

10.7. dalyvauja Aplinkos ministerijos, Tarnybos ar kitų institucijų sudarytų komisijų, darbo grupių veikloje biologinės įvairovės apsaugos klausimais;

10.8. palaiko ryšius su kitomis šalies ir užsienio institucijomis ir atstovauja Tarnybą biologinės įvairovės apsaugos klausimais;

10.9. padeda rengti Tarnybos pozicijas teisės aktų įgyvendinimo klausimais Europos Sąjungos institucijose;

10.10. organizuoja Lietuvos raudonosios knygos leidimą;

10.11. vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas ir Tarnybos vadovybės pavedimus.

III SKYRIUS SKYRIAUS TEISĖS

11. Skyrius, įgyvendindamas jam pavestus uždavinius ir atlikdamas funkcijas, turi teisę:
- 11.1. vadovybės pavedimu organizuoti Direkcijų veiklą biologinės įvairovės apsaugos klausimais;
 - 11.2. teikti Tarnybos vadovybei pasiūlymus dėl Direkcijų veiklos natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugos ir tvarkymo, invazinių rūšių valdymo, gausos reguliavimo ir naikinimo klausimais;
 - 11.3. naudotis kitomis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais teisėmis;
 - 11.4. gauti iš Tarnybos struktūrinių padalinių (įskaitant Metodinio – analitinio centro), Aplinkos ministerijos, Direkcijų, kitų Tarnybos reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų dokumentus ir informaciją, kurių reikia Skyriaus uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti.

IV SKYRIUS

SKYRIAUS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Skyriaus darbas organizuojamas vadovaujantis Tarnybos metiniu veiklos planu, kitais planais, už kurių įgyvendinimą atsakingas Skyrius.
13. Skyriui vadovauja Skyriaus vedėjas (toliau – Vedėjas), priimamas ir atleidžiamas iš pareigų Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.
14. Vedėjas:
- 14.1. planuoja ir organizuoja Skyriaus darbą;
 - 14.2. atsako už Skyriaus funkcijų vykdymą, siekiant šiais nuostatais nustatytų uždavinių įgyvendinimo;
 - 14.3. atsiskaito Tarnybos direktoriui už Skyriaus veiklą;
 - 14.4. teikia Tarnybos vadovybei pasiūlymus Skyriaus kompetencijų klausimais;
 - 14.5. vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas, Tarnybos vadovybės pavedimus.
15. Patarėjas:
- 15.1. planuoja ir organizuoja jam pavaldžių skyriaus darbuotojų darbą;
 - 15.2. už savo veiklą atsiskaito Skyriaus vedėjui;
 - 15.3. teikia Skyriaus vedėjui pasiūlymus savo kuruojamos srities klausimais;
 - 15.4. vykdo teisės aktais nustatytas funkcijas, Skyriaus vedėjo pavedimus;
16. *Neteko galios nuo 2025-07-31;*
17. Skyriaus darbuotojų uždaviniai, funkcijos, pareigos, teisės ir atsakomybė nustatoma jų pareigybių aprašymuose.
-